

I. S.

Z prac Politechnicznego Muzeum w Moskwie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 8/2, 332-333

1963

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tura, d) monografia prof. G. Missalowej *Zakłady R. Kindlera w Pabianicach* (wszystkie prace w łódzkiej Katedrze Historii Polski XIX i XX w.),
e) monografia dra I. Ihnatowicza (Katedra Historii Polski Nowożytnej UW) *Zakład K. Steinerta w Łodzi 1834—1939*.

E. T.

ODCZYT O HISTORII NAUKI

W cyklu odczytów *Humanizm i kultura współczesna* organizowanych przez Klub Międzynarodowej Prasy i Książki oraz redakcję tygodnika „Argumenty” odbył się dnia 1 marca 1963 r. w lokalu Klubu w Warszawie odczyt prof. Waldemara Voisé *Historia nauki w kulturze współczesnej*.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Czechosłowacja

WYSTAWA Z OKAZJI 10-LECIA CZECHOSŁOWACKIEJ AKADEMII NAUK

W listopadzie 1962 r. została otwarta w Muzeum Przemysłu Artystycznego w Pradze wystawa *Dwieście lat drogi naszej nauki do Czechosłowackiej Akademii Nauk*. Zorganizowanie wystawy związane było z 10 rocznicą utworzenia tej instytucji naukowej.

Wystawa zapoznawała z okolicznościami powstania i działalnością instytucji naukowych, których tradycje przejęła Akademia, a przede wszystkim Królewskiego Czeskiego Towarzystwa Nauk (Královské české společnosti nauk) oraz Czeskiej Akademii Nauk i Sztuki (České akademie věd a umění). Wspomniano również o pracach Czechosłowackiej Narodowej Rady Działalności Badawczej (Československa národní rada badatelská) i Akademii Pracy Masaryka (Masarykova akademie práce). Końcowy fragment wystawy dotyczył organizacji i kierunków działalności obecnej Akademii Nauk.

Ekspонатami wystawy były w większości oryginalne dokumenty, pamiątki i wydawnictwa. M. in. zwracały uwagę pierwsze drukowane prace naukowe w języku czeskim, dokumenty z końca XVIII w. ilustrujące zainteresowania naukowców czeskich rozwojem przemysłu krajowego oraz medale wybite na cześć wybitnych przedstawicieli nauki. Wśród ekspонатów obrazujących kontakty międzynarodowe czeskich instytucji naukowych znalazły się również *polonica*, mianowicie korespondencja z Akademią Umiejętności w Krakowie.

Omawiana wystawa miała rozmiary niewielkie (mieściła się w jednej sali), co jednak wpłynęło korzystnie na percepcję przedstawionych problemów.

Jerzy Jasiuk

ZSRR

Z PRAC POLITECHNICZNEGO MUZEUM W MOSKWIE

Moskiewskie Muzeum Politechniczne istnieje od 1872 r.; rozwinęło się ono na bazie ekspонатów zgromadzonych na Ogólnorosyjskiej Wystawie Politechnicznej. Większość zbiorów wykorzystana jest w ekspozycjach udostępnionych stale zwiedzającym. Muzeum kładzie duży nacisk na popularyzację historii techniki — celowi

temu służą zarówno ekspozycje specjalne, jak i akcja odczytowa historyków techniki. Ostatnio przy Muzeum zorganizowała się grupa, której zadaniem ma być systematyczne popularyzowanie dziejów techniki. Pierwsze posiedzenie poświęcono działalności znanego amerykańskiego elektrotechnika — C. P. Steinmetza (1865—1923). Referaty na ten temat wygłosili: Ł. D. Bielkind i B. W. Łosiew.

I. S.

Z PRAC SEMINARIUM HISTORII MATEMATYKI PRZY UNIWERSYTECIE MOSKIEWSKIM

Seminarium historii matematyki działa na Uniwersytecie Moskiewskim pod kierownictwem K. A. Rybnikowa, A. P. Juskiewicza i S. A. Janowskiej; skupia ono nie tylko pracowników tego uniwersytetu, lecz niemal wszystkich radzieckich uczonych specjalizujących się w zakresie historii matematyki; ponadto w posiedzeniach uczestniczą często uczeni zagraniczni. Szczególnie żywy udział w pracach seminarium bierze dział historii nauk matematyczno-fizycznych Instytutu Historii Przyrodoznawstwa i Techniki AN ZSRR.

Badania uczestników seminarium objęły szeroki krąg zagadnień: historię matematyki elementarnej, historię algebry, klasycznej analizy, teorii funkcji i teorii mnogości, rachunku wariacyjnego, teorii prawdopodobieństwa, teorii liczb, podstaw matematyki, logiki matematycznej oraz analizy funkcjonalnej; na seminarium omawia się przy tym zarówno dzieje matematyki dawnego Babilonu czy starożytnej Grecji, jak i współczesne jej osiągnięcia w zachodniej Europie, krajach demokracji ludowej i w Związku Radzieckim.

Jednym z realizowanych przez seminarium zadań jest wydawanie i ocena podręczników z zakresu historii matematyki. Dyskutowano więc już nad tekstami wykładów J. G. Baszmakowej, nad wstępem do historii matematyki S. A. Janowskiej i nad programem historii matematyki opracowanym przez Rybnikowa, Juskiewicza i Janowską.

I. S.

WYDANIA PRAC M. W. ŁOMONOSOWA

Dzieła filozoficzne i poetyckie utwory Łomonosowa wydawano w Związku Radzieckim dwadzieścia pięć razy w ogólnym nakładzie 376 tys. egzemplarzy, podczas gdy w latach 1887—1917 ogólny nakład prac Łomonosowa wyniósł zaledwie 12 tys. egzemplarzy.

Po wojnie Wydawnictwo AN ZSRR opublikowało pełne dziesięciotomowe wydanie prac Łomonosowa; ponadto w związku z 250-leciem jego urodzin powstało wiele monograficznych opracowań życia i działalności tego uczonego.

I. S.